

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av Botkyrka kyrka i Stockholms län

Linderson, Hans

2007

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2007). *Dendrokronologisk analys av Botkyrka kyrka i Stockholms län*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2007:40). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

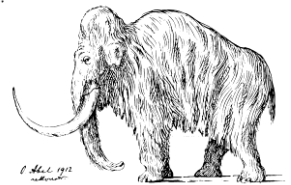
LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

15 Okt 2007

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2007:40
Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV BOTKYRKA KYRKA I STOCKHOLMS LÄN

Uppdragsgivare: Forsen projekt AB, Box 208, 10124 Stockholm kontaktperson Sussane Rogsjö. Org nr 556538-7700

Område: Stockholm **Prov nr:** 93054-93086, 93113-93115 **Antal borrhågsprover:** 33+3

Dendrokronologiskt objekt: Botkyrka kyrka: en total genomgång av timret av takkonstruktionen i långhus vapenhus, sakristia samt skilda byggelement i tornbyggnaden.

Tolkningar av resultat

Torn

Timret från botten-, mellan- och klockplan är sannolikt huvuddelen avverkade **vinterhalvåret 1641/42**. Dateringen av prov 93075, vinterhalvåret 1615/16 kan orsakas av att trädet är självdött, vilket indikeras av mycket svag tillväxt de sista åren av dess levnad. Man kan därför tolka det så att man har avverkat en "torrfura". Prov 93078 är avverkat vinterhalvåret 1648/49. Prov 93079 och 93080 är av gran och kommer från samma population som det övriga granvirket från övriga delar av kyrkans takstolar som med några få års osäkerhet är avverkat 1505/06.

Tornspiran och tornplanet dateras fyra av fem dendrokronologiska prover, samtliga får avverkningstiden **vinterhalvåret 1733/34**.

Långhus, vapenhus och sakristia

Takstolvirket är av gran i samtliga tre byggnadsdelar. Det virke som har fått en exakt datering har samtliga daterats till **vinterhalvåret 1505/06** undantaget är prov 93073 som dateras till **sommaren 1506**. Det övriga daterade granvirket täcker ovanstående dateringar dock med en viss osäkerhetsmarginal.

*Murremsvirkets problematiska dateringar kunde huvudsakligen lösas med en C14-analys som utesluter det äldsta dendrokronologiska förslaget. Enligt C14-dateringen skall fällningsåret ligga **mellan 1414 och 1629**. De två starkaste dendrokronologiska korrelationerna inom denna period infaller med beräknat avverkningsår 1420-1440 (prov 93060) respektive 1500-1510 (prov 93057). Det senare förslaget skulle då göra murremmar och takstolar likåldriga.

Takspån

Tre lösfynd insamlades i långhusets nordvästra del. Två prov, 93114 och 93115, saknar alla former av ytvedsindikationer som t ex splintved men förefaller få samma avverkningstid **efter 1626 och rimligen före 1680**. Takspån 93113, kan vara av samma byggperiod eller en period något senare.

Provenienser

Virket som är daterat, har sina ståndorter inom närområdet Södermanland och Uppland.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr :	Träd slag	Antal år Ew early Lw late uppmätt separat	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv -året)
93054	1	Gran	30	Nära W	1504	1504-1508
93055	2	Gran	34	Ej W	Ej datering	E 1457
93056	3	Gran	60	W ?	1505	1505-1507
93057	4	Tall	97	Sp 62 W	1414-1629*	*
93058	5	Tall	89	Sp 42 ej W	1414-1629*	*
93059	6	Gran	65	W	1505	V 1505/06
93060	7	Tall	100	Sp 45 ej W	1414-1629*	*
93061	8	Gran	35	W	1505	V 1505/06
93062	9	Gran	48	W	1505	V 1505/06
93063	10	Gran	82	Nära W	1498	1498-1508
93064	11	Gran	57	W	1505	V 1505/06
93065	12	Gran	35	W	1505	V 1505/06
93066	13	Gran	53	Ej W	1469	E 1469
93067	14	Gran	47	Ej W	Ej datering	-
93068	15	Tall	79	Sp 79, W	1414-1629*	*
93069	16	Gran	56	W	1505	V 1505/06
93070	17	Gran	49	W	1505	V 1505/06
93071	18	Gran	41	Ej W	1501	E 1501
93072	19	Gran	54	Ej W	1502	1502-1512
93073	20	Gran	28-LLW	W	1506-llw	S 1506
93074	21	Gran	63	Nära W	Ej datering	-
93075	22	Tall	224	Sp 77 W	1615	V 1615/16
93076	23	Tall	115	Sp 63 nära W	1641	1641-1645
93077	24	Tall	164	Sp 73 W	1641	V 1641/42
93078	25	Tall	110	Sp 84 W	1648	V 1648/49
93079	26	Gran	56	Nära W	1495	1495-1515
93080	27	Gran	65	W?	1502	1502-1506
93081	28	Tall	151	Sp 59 W	1640	V 1640/41
93082	29	Tall	69	Sp 46 W	1733	V 1733/34
93083	30	Tall	76	Sp 42 W	1733	V1733/34
93084	31	Tall	64	Sp 39 W	1733	V 1733/34
93085	32	Tall	53	Sp 36 W?	Ej datering	-
93086	33	Tall	60	Sp 31 W?	1733	V 1733/34
93113	34	Tall	82	Sp 10? Ej W	1635	1665-1725
93114	35	Tall	82	Ej sp	1582	E 1622
93115	36	Tall	79	Ej sp	1586	E 1626

Hans Linderson.

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se